

Решение № 60546

Номер 60546

Година 18.09.2020

Град Смолян

Районен Съд - Смолян

На 18.08

Година 2020

В публично заседание в следния състав:

Председател:

Секретар:

Прокурор:

като разгледа докладваното от Райна Русева

Гражданско I инстанция дело

номер

20195440101481

по описа за

2019

година

Предмет на делото са предявените искове от ищеца В.- П.- Смолян с правното основание на чл. 422, ал.1 от ГПК срещу ответника М. С. П. за установяване съществуването на издадената Заповед за изпълнение на парично задължение с №466/04.10.2019г. по чгр.дело №1097/2019г. по описа на РС-Смолян, представляващи сумите в размер на 5000,00 лева главница и 604,06 лева- договорна лихва за периода от 27.09.2018г. до 02.10.2019г. по договор за предоставяне на кредит от 26.09.2018г. съобразно заявеното с молбата- уточнение на ищеца Вх.№253/09.01.2020г. след оставяне на исковата молба без движение.

С отговора, внесен чрез особения представител на ответника претенциите се оспорват. Изтъква се, че са налице различия в заявените суми в заповедното производство и претендираните суми в исковата молба, като следва да се посочи, че именно поради последното съдът е оставил исковата молба без движение и ищецът е конкретизирал исковете си по размер на вземанията съобразно издадената Заповед за изпълнение на парично задължение.

Прави се също възражение, че видно от представения договор за кредит, е че същият е вид „типов“ договор, т.е текста на договора е предварително изготвен от ищеца и кредитополучателят е нямал възможност да му повлияе. Видно е, че в същия липсва каквото и да е било индивидуално договаряне между страните. Клаузите са договорени във вреда на потребителя, не е и посочено, от какво се формира БЛП и може ли да се изменя. Общата потребителска закрила по чл. 146, ал. 1 от ЗЗП, вр. чл. 24 от ЗПК предвижда, че неравноправните клаузи в договори между потребители и търговци са нищожни, като е обусловена от две предпоставки: **потребителски характер на договора и липса на индивидуално договаряне**, доколкото въведената като общо правило за всички държави от ЕС система на защита се основава на идеята, че потребителят е в положение на по-слаба страна спрямо доставчика (включително и при финансова услуга), от гледна точка както на преговорните си възможности, така и на степента си на информираност.

В конкретния случай, начина на договаряне нарушава равновесието между правата и задълженията на търговеца или доставчика и потребителя и не отговаря на изискването за добросъвестност /чл. 143 от ЗЗП/. Липсват доказателства, че П. като потребител е получила преддоговорна информация за точните параметри на кредита, за общите разходи по кредита и за обективните критерии, въз основа на които могат да се изменят, метода за изчисляване на лихвата, както и условията за промяната ѝ и допълнителните задължения свързани с разплащанията.

Индивидуално уговорена клауза по смисъла на чл. 146 от ЗЗП е клауза в потребителски договор, която не е била изготвена предварително от търговеца или доставчика, или дори и да е била изготвена предварително, потребителят е могъл да изрази становище по нейното съдържание, доколкото при достатъчно информиран избор, я е приел. Обективно не може да се очаква от средния потребител без специални знания и опит да оцени съответствието на БЛП с формулата по методиката, за да се очаква от него да може да има информирано становище по същия, респективно да го приеме или не.

Поради посоченото е налице значително неравновесие между правата на страните по договора, сключеният договор попада в приложното поле на Закона за потребителския кредит и същевременно, към него е приложима и общата императивна закрила срещу неравноправно договаряне, в сила от 10.06.2006 г. (§ 13, т. 12 от ДР на ЗЗП, вр. чл. 143 и сл. от ЗЗП), както и нормите на Европейското общностно право - Директива 93/13/ЕИО на Съвета от 05.04.1993 г. относно неравноправните клаузи в потребителските договори. В тази връзка, следва да се има предвид, че съда следи служебно и при не заявено основание за нищожност на договора, когато: 1.) е нарушена норма предвидена в закона в обществен интерес и не се изисква събиране на доказателства; 2.) е относимо до формата /външната страна на представения правопораждащ спорното право документ/; 3.) е налице противоречие с добрите нрави /решение № 229 от 21.01.2013 г. по т. д. № 1050/2011 г. на II г. о. на ВКС, т. 3 от ТР № 1/15.06.2010 г. на ОСТК на ВКС и др. /; 4.) е налице неравноправна клауза в потребителски договор /решение по дело № С-472/11 на Съдът на ЕС; решение № 23 от 7.07.2016 г. по т. дело № 3686/2014 г. на ВКС, I т. о., и др. /.

Другото възражение в отговора е за липса на представени по делото доказателства за реалното получаване на сумата от 5 000 лева от ответницата. Прави се възражение относно реалното получаване на сумата по договора за заем от 5 000 лева, по делото липсват каквито и да е доказателства за получаване на сумата по договор за кредит № 18173 от 26.09.2018г.

Исковете се поддържат от процесуалния представител на ищеца- адв.Г..

Назначеният особен представител на ответника П. поддържа изложените възражения в отговора. Заявява становище, че не следва да се уважават в частта за вземанията наказателна лихвма и наказателна такса, включени в сумата от 604,06 лева, тъй като не са заявявани такива вземания.

Съдът, след преценка на изложеното в исковата молба, отговора, становищата в съдебно заседание, и като обсъди събраните писмени доказателства, установи следното от фактическа и правна страна:

По делото безспорно се установява наличието на сключен между страните договор за кредит №18173 от 26.09.2018г., по силата на който ищецът е предоставил кредит на ответника М. С. П. в размер на 5000 лева при уговорена годишна лихва за усвоените суми от 10,5%. Крайният срок за погасяване на кредита е уговорен до 26.09.2019г. съобразно погасителен план.

От заключението по назначената съдебно- счетоводна експретиза се установява, че на 26.09.2018 г. между **** „ П.”- кредитор и М. С. П., кредитополучател е сключен Договор за кредит № *** по силата на който на ответницата е отпуснат кредит в размер на 5 000.00 лева. Договорена е годишна лихва върху усвоената сума в размер 10.5 % и годишна такса за управление на кредита 0.25 %. Крайният срок за погасяване на кредита е 26.09.2019 г. При неплащане на главницата в договорения срок, при предсрочна изискуемост на кредита, както и при неизпълнение на което и да е задължение на кредитополучателя, кредиторът начислява наказателна лихва за забава в размер на договорената лихва за съответния период, завишен е надбавка от 5 пункта за срока на забавата върху просрочената вноска.

При неплащане на лихви към уговорената дата, кредиторът начислява наказателна такса в размер на 0.1 % от остатъка на дължимата главница по кредита. Наказателната такса се начислява на седмия календарен ден, следващ този на уговорената за плащане на лихви дата.

От заключението по ССЧЕ се установява, че сумата по Договора за кредит в размер 5000.00 лева е заплатена на кредитополучателя М. П. РКО от 27.09.2018 г.

Установява се, че М. П. не е извършвала плащания по процесния Договор за кредит. Размерът **на незаплатената главница е 5000.00 лева.**

Падежът на дължимата главница е 26.09.2019 г. За периода 27.09.2019 г. до 02.10.2019г. /датата на Заявлението за издаване на заповед за изпълнение/, дължимата наказателна лихва е 12.92 лева, изчислена при размер на лихвата 15.5%, съгласно т.13 от Договора за кредит.

В срока на действие на договора за кредит до предявяване на установителните искове, предмет на настоящото дело, лихвения процент не е променян.

Дължимите суми по Договор за кредит № 18173 от 26.09.2018 г. са в размер **5603.76 лева**, както следва:

- 5000.00 лева - главница

- 530.84 лева - незаплатена договорна лихва
- 12.92 лева - наказателна лихва
- 60.00 лева - наказателна такса.

В съдебно заседание вещото лице поддържа заключението си. Заявява, че е извършена проверка в счетоводството на кооперацията, където е представен РКО от 27.09.2018 г. на името на М. П. за сумата от 5000 лева. По договора не са извършвани плащания, няма отразявано плащане в счетоводството.

Вещото лице изяснява, че при изчисляване на договорната лихва в размер на 10,5 %, договорната лихва би била в размер на 525,00 лева. Първоначално в договора е договорена годишна такса за управление на кредита в размер на 0,25%, което за цялата година е 12,50 лева. В този случай ако се вземат предвид и таксите за управление на кредита сумата е 537,50 лева.

Предвид така установеното със заключението по ССЧЕ исковите следва да бъдат уважени за вземанията за главница в размер на 5000,00 лева- неиздължена сума за кредита, както и договорната лихва в уговорения ѝ размер, който възлиза на 525,00 лева при уговорена годишна лихва от 10,5%.

Съдът намира за неоснователно възражението на ответната страна за налачието на неравноравнва клауза във връзка с начина на определяне на лихвата. В договора, подписан от ответника ясно е формулиран начина на определяне размера на договорната лихва- като фиксиран годишно процент върлху представения кредити.

Иска за вземането за договорна лихва следва да бъде отхвърлен за разликата над 525,00 лева до пълния претендиран размер от 604,06 лева. По делото се установи, че в посочената сума от 604,06 лева се претендират и задължения, представляващи наказателни лихви и наказателна такса. последното изрично е заявено и от процесуалния представител на ищеца в проведеното съдебно заседание. Видно от заявлението по заповедното производство по чгр.дело №1481/2019г. вземането от 604,06 лева е заявено по вид като договорна лихва. Предвид последното и съдът е изследвал и следва да се произнесе за такова по вид вземане. Няма пречка ищецът да заяви искането си за наказателни лихви и такси като осъдителна претенция.

Предвид изложеното, с оглед установеното относно наличието на договорно правоотношение, установения размер на непогасените задължения от ответника по кредита съобразно заключението по назначената ССЧЕ исковите подлежат на уважаване за вземанията в размер на исковите следва да бъдат уважени за вземанията за главница в размер на 5000,00 лева- неиздължена сума за кредита, както и договорната лихва в уговорения ѝ размер, който възлиза на 525,00 лева, като иска за вземането за договорна лихва следва да бъде отхвърлен за разликата над 525,00 лева до пълния претендиран размер от 604,06 лева.

С оглед изхода на делото на ищеца ще следва да се присъдят съдебни разноски за заповедното производство са в размер на 504,85 лева, а за исковото- 678,37 лева.

По горните мотиви, съдът

РЕШИ

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО по отношение на М. С. П., ЕГН*, Г. *** че дължи за плащане на „В*****– П.” – СМОЛЯН, ЕИК***, ***, представлявано от председателя И. Ц., сумите в размер на 5000,00 лева – главница, представляваща неиздължен кредит по договор за кредит №18173/26.09.2018г., 525,00 лева- договорна лихва за периода от 27.09.2018г. до 02.10.2019г., за които вземания е издадена Заповед за изпълнение на парично задължение по чл.410 от ГПК с №466/04.10.2019г. по чгр.дело №1097/2019г. по описа на РС- Смолян.

ОСЪЖДА М. С. П., ЕГН*, *** да заплати на „**** – П.” – СМОЛЯН, ЕИК***, Г. бул.”***, представлявано от председателя И.Ц., направените съдебни разноски за заповедното производство по чгр.дело №1097/2019г. по описа на РС- Смолян в размер на 504,85 лева, както и за исковото- производство по гр.дело №1481/2019г. по описа на РС- Смолян в размер на 678,37 лева.

ОТХВЪРЛЯ иска на „**** П.” – СМОЛЯН, ЕИК***, Г. бул.”***, представлявано от председателя И. Ц., в ЧАСТТА за ,установяване съществуването на вземането за договорна лихва за разликата над уважените 525,00 лева до пълния претендиран размер от 604,06 лева, за което вземане е издадена Заповед за изпълнение на парично задължение по чл.410 от ГПК с №466/04.10.2019г. по чгр.дело №1097/2019г. по описа на РС- Смолян.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред Окръжен съд- Смолян в двуседмичен срок от връчването му на страните.

РАЙОНЕН СЪДИЯ:

